

Gemeente Amsterdam

Dienst Onderzoek en Statistiek

Drukke op de Prinsengracht 2009/2010

Projectnummer: 9264

In opdracht van: Stadsdeel Centrum

drs. Merel Groeneveld

Lonneke van Oirschot Msc

Oudezijds Voorburgwal 300

1012 GL Amsterdam

Telefoon 020 251 0331

m.groeneveld@os.amsterdam.nl

Postbus 658

1000 AR Amsterdam

Fax 020 251 0444

www.os.amsterdam.nl

Amsterdam, september 2010

Inhoud

Samenvatting	5
Conclusies	7
Inleiding	9
1 De tellingen	11
1.1 Weersomstandigheden	11
1.2 Op een zomerse dag varen er ongeveer 700 boten op een drukke locatie	12
1.3 De meeste boten varen tussen twee en vijf uur	14
1.4 Prinsengracht kruising Brouwersgracht trekt de minste boten	16
1.5 Rondvaartboten, sloepen en motorboten meest gesignaleerd	19
1.6 Type boten op het water in 2010	23
1.7 Rondvaartboten en sloepen veroorzaken het meeste lawaai	24
1.8 Nachttelling op het water: 16 boten gesignaleerd	27

Samenvatting

In 2009/2010 heeft O+S, de dienst Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam, in opdracht van stadsdeel Centrum tellingen op het water van de Prinsengracht uitgevoerd. In het najaar 2009, voorjaar 2010 en zomer 2010 is op drie locaties geteld. De tellingen geven inzicht in het aantal boten dat op iedere locatie langs vaart, op welke tijden er meer en minder boten op het water zijn en wat voor boten er op het water varen.

De resultaten van deze meting kunnen vergeleken worden met soortgelijk onderzoek dat in 2003 en 2004 voor Binnenwaterbeheer Amsterdam is uitgevoerd. Destijds is gemeten op respectievelijk 10 en 15 locaties, waaronder de drie locaties op de Prinsengracht.

Er is in 2009/2010 geteld op de volgende locaties: Prinsengracht / Brouwersgracht, Prinsengracht / Anne Frankhuis en Prinsengracht / Leidsegracht.

Vergelijking tussen de jaren

Een vergelijking tussen de 3 tellocaties van 2003, 2004 en 2009/2010 laat zien dat het in het voorjaar van 2010 en het najaar van 2009 rustiger was op het water van de Prinsengracht dan in 2004 en 2003. De zomerperiode van 2010 is qua drukte vergelijkbaar met 2003 en 2004. Voor de telling in 2010 geldt verder dat, evenals in 2003 en 2004, de zomer de drukste periode op het water is, gevolgd door het voorjaar. Het najaar is het minst druk.

Drukste momenten op de dag

De piek en dalmomenten voor 2003, 2004 en 2009/2010 zijn vergelijkbaar. De meeste boten zijn tussen 14.00 uur en 17.00 uur gesignaleerd. Om 18.00 uur is er in alle seizoenen in 2009/2010 een dalletje.

Drukste locatie

De drie verschillende locaties op de Prinsengracht ontlopen elkaar in 2009/2010 niet heel veel qua drukte. De Prinsengracht / Brouwersgracht telt iets minder boten dan de andere twee locaties.

Type boten

De meest voorkomende type boten zijn rondvaartboten, sloepen en motorboten. Voor alle seizoenen geldt dat er een gering aantal waterfietsen en overige beroepsvaartuigen vaart. Bij de Prinsengracht/Anne Frank en Prinsengracht/Leidsegracht worden wat vaker waterfietsen gezien dan bij de Brouwersgracht.

Bijzonderheden

Boten varen doorgaans met normale snelheid of langzaam door de Prinsengracht. Slechts 2% tot 7% van de boten vaart hard. Lawaai veroorzaakt door de boot (motor, tijdens het keren, toeteren) en gepraat en geschreeuw van mensen en muziek op de boot zijn de meest voorkomende bijzonderheden die gemeld zijn door de tellers. Lawaai van de boot

komt meestal door rondvaartboten. En van rondvaartboten varen er ook een heleboel rond op de Prinsengracht en gedurende alle seizoenen. 'Menselijk lawaai' is meestal afkomstig van sloepen. Deze varen vooral in de zomerperiode veel op de Prinsengracht. Daarnaast zorgt het waterfietsen ook voor het nodige geschreeuw en gepraat, zeker als de waterfietsen in groepjes bij elkaar varen. Ook waterfietsen zijn vooral in de zomer op de Prinsengracht te vinden.

Nachttelling 2010

Op elk van de drie locaties aan de Prinsengracht zijn gedurende twee nachtelijke uren de passerende boten geteld en beoordeeld. In totaal zijn er in 6 uur tellen 16 boten langsgekomen, waaronder 10 motorboten en 10 sloepen. In totaal voeren 5 van de 16 boten te hard. Bij vier boten was hard geluid van de motor, bij één boot was harde muziek.

Conclusies

Allereerst kan worden geconcludeerd dat er qua drukke op de Prinsengracht in de zomer nauwelijks verschil is met de tellingen in 2003 en 2004. In het voorjaar is het iets rustiger dan tijdens voorgaande tellingen en in het najaar is het ook iets rustiger dan in 2003 en 2004, maar zijn de verschillen tussen de jaren gering. Kortom, het is in vergelijking met zes à zeven jaar geleden net zo druk of iets rustiger op het water van de Prinsengracht.

De Prinsengracht blijft een drukke gracht, vooral in de zomer. Tijdens de piekuren tussen 14.00 uur en 17.00 uur komt er in de zomer iedere minuut een boot langs. In het voorjaar komt er tijdens deze drukke uren iedere anderhalve minuut een boot langs (40 boten per uur) en in het najaar komt er iedere drie minuten een boot langs.

Ongeacht het seizoen varen er veel rondvaartboten door de Prinsengracht. Bij het Anne Frankhuis stopt de rondvaartboot soms om aan te leggen, andere rondvaartboten stoppen daar eventjes op het water om mensen het Anne Frankhuis te laten bewonderen. Deze rondvaartboten veroorzaken vooral veel lawaai van motoren en geluid bij het keren. Daarnaast toeteren ze af en toe.

In de zomer blijft het aantal rondvaartboten hetzelfde, maar komen er vooral veel motorboten en sloepen bij op het water. Bij sloepen hebben de tellers vaak luid gepraat en geschreeuw van mensen gesignaleerd, evenals muziek en alcohol aan boord.

Het lawaai van boten en mensen vindt verspreid over de dag plaats. Sommige bewoners van de Prinsengracht zullen dit misschien als overlast ervaren. Aangezien rondvaartboten en sloepen de meeste overlast veroorzaken, ligt het voor de hand om daar op te focussen om het lawaai dat zij teweeg brengen te verminderen. Zo zouden rondvaartboten uitgerust kunnen worden met stillere motoren. En wat betreft de sloepen zou er duidelijk beleid moeten zijn wat wel en niet mag qua produceren van geluid. Momenteel stellen de vaarregels onder andere dat overlast veroorzaken niet is toegestaan en dat als je 's avonds vaart, je dan extra stil moet zijn¹. Omdat discussie kan bestaan over 'extra stil' en 'overlast' is meten van geluid in decibellen bijvoorbeeld een optie. Hoeveel decibel mag een sloep of ieder ander pleziervaarttuig produceren, hetzij door geschreeuw, hetzij door het draaien van muziek? Als er duidelijke regels zijn voor iedereen, kan daar ook op gehandhaafd worden.

¹ <http://www.binnenwaterbeheer.amsterdam.nl/pleziervaart/regelgeving/regelgeving/vaarregels>

Inleiding

In 2003 heeft O+S, de Dienst Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam diverse tellingen op het water uitgevoerd. Deze tellingen waren ondermeer bedoeld om de drukte op het water in kaart te brengen. Daarvoor was nog nooit eerder het aantal vaarbewegingen in Amsterdam kaart gebracht.

Er is in 2003 geteld op tien verschillende locaties in de stad, voornamelijk in het centrum. Er is geteld in het voorjaar, in de zomer en in het najaar. Aangezien de vraag of en zo ja, hoe druk het is op het water in Amsterdam centraal stond is er voor gekozen op locaties te tellen waarvan van te voren verwacht werd dat er relatief veel vaartuigen zouden varen en/of dat het een locatie betrof waar verschillende typen vaartuigen samen komen. Een van de belangrijkste conclusies van het onderzoek in 2003 luidde dat het moeilijk te bepalen is wanneer geconcludeerd mag worden dat het druk is: hoeveel boten moeten er varen om te kunnen spreken over drukte op het water? Analyse van onder andere gegevens over het aantal rondvaarten en aantal beroepsvaartschepen dat de stad doorvaart heeft tot de conclusie geleid dat het gevoel dat het in de afgelopen jaren drukker is geworden op het water in Amsterdam een gevoel is dat mensen hebben, dat niet goed door cijfers (over passagiersvaart en overige beroepsvaart en uitgegeven stickers) onderbouwd wordt. Omdat de tellingen op het water niet eerder zijn uitgevoerd kan op basis daarvan niets worden gezegd over een toename van het aantal (plezier)vaartuigen dat door de Amsterdamse wateren vaart.

Om meer inzicht in te krijgen in hoeveel boten er door de stad varen, of er verschillen te zien zijn tussen verschillende jaren zijn de tellingen op het water in 2004 te herhalen. Op deze manier konden de resultaten van de twee jaren worden vergeleken en eventuele veranderingen worden geconstateerd.

In 2009 heeft stadsdeel Centrum gevraagd om de drukte op de Prinsengracht in kaart te brengen. Aanleiding hiervoor is dat de bestemmingsplannen in stadsdeel Centrum opnieuw moeten worden herzien. Hiertegen worden bezwaren gemaakt omdat de angst bestaat dat de drukte op het water van onder andere de Prinsengracht zal toenemen.

Om vergelijking van dit onderzoek met de metingen in 2003 en 2004 mogelijk te maken, is gekozen voor drie locaties waar ook toen gemeten is: Prinsengracht met de kruising Brouwersgracht, Prinsengracht bij het Anne Frankhuis en Prinsengracht met de kruising Leidsegracht. Er is gemeten in het najaar van 2009, voorjaar 2010 en zomer 2010.

In deze rapportage worden de resultaten van de telling van 2009/2010 besproken, en zal voor zover mogelijk, een vergelijking worden gemaakt met de resultaten van 2003 en 2004.

Figuur 1: Tellocaties onderzoek 2009/2010

1 De tellingen

In dit hoofdstuk zullen de resultaten van de tellingen worden besproken. Eerst zal worden gekeken naar het gemiddeld aantal boten per dag. Vervolgens naar het gemiddeld aantal boten per uur en het gemiddeld aantal boten per locatie. Ook wordt gekeken naar het type boot dat op de diverse locaties passeert, naar de bijzonderheden, of er hard of zacht gevaren wordt en er zal kort worden ingegaan op de nachttelling. Bij alle resultaten zal, daar waar mogelijk, een vergelijking worden gemaakt met de voorgaande twee metingen.

1.1 Weersomstandigheden

Allereerst zal kort iets worden vermeld over de weersomstandigheden tijdens de telmomenten omdat het weer mogelijk een rol speelt bij de beslissing om al dan niet het water op te gaan (bij de pleziervaart).

Het weer tijdens de telmomenten in 2009/2010 wijkt iets af van 2003 en 2004. In het voorjaar tijdens de huidige telling was het gemiddeld ongeveer 5 graden kouder en ook natter dan tijdens de metingen in 2003 en 2004. Ook de zomer van 2010 was kouder en die van 2003 en 2004 tijdens de metingen. Het weersomstandigheden tijdens de tellingen in het najaar van 2009 zijn vergelijkbaar met 2003 en 2004: tussen de 8 en 15 graden en gedurende de helft van de meetdagen regen. De weersinformatie over de teldagen in 2009/2010 staat hieronder vermeld. De weersinformatie over de teldagen in 2003 en 2004 is opgenomen in bijlage 2.

Tabel 1.1 Weersinformatie over de teldagen, 2009/2010

seizoen	dag	weersomschrijving	gem. temperatuur
najaar 2009	26 oktober 2009	voornamelijk regen, afgewisseld met droge perioden	11,9 °C
	27 oktober 2009	droog, bewolkt	15,6 °C
	29 oktober 2009	droog, bewolkt	15,7 °C
	31 oktober 2009	droog, bewolkt	15,7 °C
	1 november 2009	regen, harde wind	15,2 °C
	4 november 2009	zwaar bewolkt, regen, onweer	9,8 °C
	5 november 2009	voornamelijk regen, afgewisseld met droge perioden	8,8 °C
	7 november 2009	voornamelijk regen, afgewisseld met droge perioden	8,8 °C
	8 november 2009	ochtend helder en zonnig, middag bewolkt	8,5 °C
voorjaar 2010	26 april 2010	half tot zwaar bewolkt, droog	11,6 °C
	26 april 2010	zonnig, half bewolkt, droog	12,8 °C
	1 mei 2010	af en toe zon, bewolkt, kleine bui	10,5 °C
	2 mei 2010	bewolkt, regenachtig, geen zon	7,7 °C
	5 mei 2010	licht bewolkt, droog	8,3 °C
	6 mei 2010	half bewolkt, droog	9,0 °C
	7 mei 2010	geheel bewolkt, gedurende 2.8 uur regen, 1,4 mm	8,0 °C
	8 mei 2010	geheel bewolkt, gedurende 4.5 uur regen, 2,5 mm	8,8 °C

Tabel 1.1 Weersinformatie over de teldagen, 2010 (vervolg)

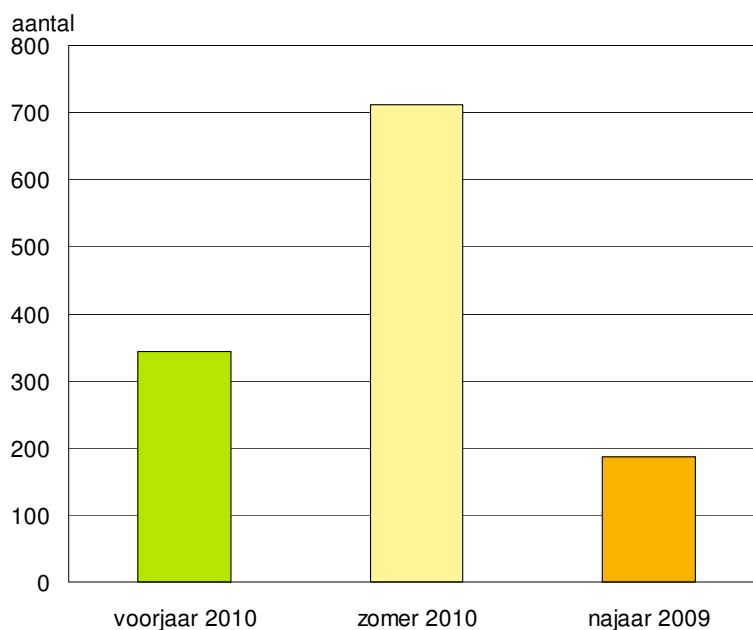
seizoen	dag	weersomschrijving	gem. temperatuur
zomer 2010	2 augustus 2010	half tot zwaar bewolkt, half uurtje regen	17,3 °C
	3 augustus 2010	half tot zwaar bewolkt, droog	17,6 °C
	6 augustus 2010	half bewolkt, droog	17,0 °C
	7 augustus 2010	geheel bewolkt, 6.7 uur regen	17,2 °C
	11 augustus 2010	half bewolkt, 3.1 uur regen	17 °C
	12 augustus 2010	half tot zwaar bewolkt, 0.8 uur regen	15,0 °C
	14 augustus 2010	licht bewolkt, droog	18,5 °C
	15 augustus 2010	zwaar bewolkt, 3.5 uur regen	17,6 °C

Op 7 augustus 2010 vond de Gay Pride Canal Parade plaats. De resultaten in deze rapportage zijn inclusief deze telling. In 2003 is er ook een telling geweest op de dag van de Gay Pride, ook de resultaten van 2003 zijn inclusief de Gay Pride. In 2004 is ook geteld tijdens een bijzonder evenement, namelijk het Grachtenfestival.

1.2 Op een zomerse dag varen er ongeveer 700 boten op een drukke locatie

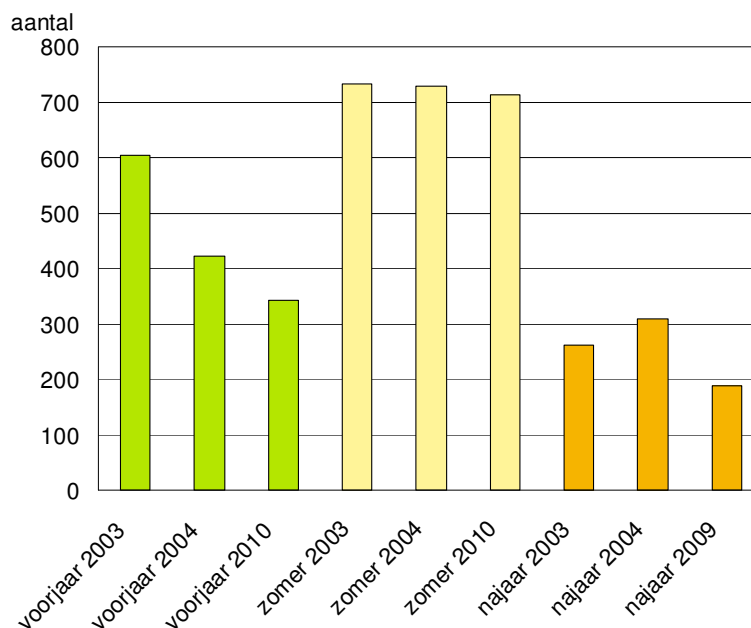
In deze paragraaf worden de resultaten voor de drie seizoenen in 2009/2010 besproken. Hoeveel boten varen er op een gemiddelde dag in het voorjaar, de zomer en in het najaar door de Prinsengracht tussen Brouwersgracht en Leidsegracht? Ook wordt een vergelijking gemaakt met de resultaten van 2003 en 2004.

Figuur 1.2 Het gemiddeld aantal boten per dag voor de verschillende seizoenen, 2010 op basis van 3 locaties

Kijken we naar het gemiddelde van de drie tellocaties (figuur 1.2) dan kan er worden geconcludeerd dat er op een voorjaarsdag gemiddeld 343 boten varen, in de zomer zijn dit er gemiddeld 712 en in het najaar 187. In figuur 1.3 vergelijken we deze gemiddelden met de gemiddelden op deze drie locaties in 2003 en 2004.

Figuur 1.3 Het gemiddeld aantal boten per dag op een relatief drukke locatie voor de verschillende seizoenen, 2003, 2004 en 2009/2010 op basis van 3 locaties

Het gemiddeld aantal boten per dag op een locatie aan de Prinsengracht in het voorjaar van 2010 is naar schatting 343. In vergelijking met 2003 en 2004 is het gemiddeld aantal boten kleiner (in 2003: 604 boten, 2004: 423 boten). In de zomer doen er naar schatting 712 boten per dag de Prinsengracht aan. Dit aantal is vergelijkbaar met dezelfde locaties in 2003 (733 boten) en 2004 (728 boten). In het najaar van 2009 is het gemiddeld aantal boten dat langs vaart op de Prinsengracht (187) lager dan in 2003 (262 boten) en 2004 (309 boten).

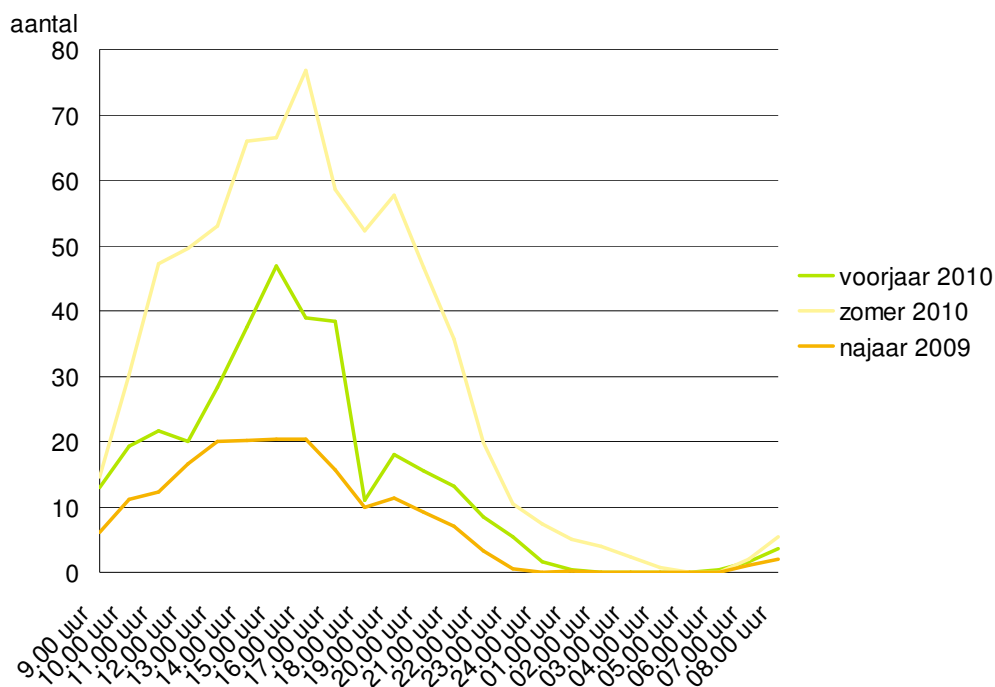
Tussen de drie jaren zijn nauwelijks verschillen tijdens de zomermetingen: per dag varen er op een drukke locatie ruim 700 boten langs. Er zijn echter wel verschillen tussen de tellingen van 2003, 2004 en 2009/2010 in het voorjaar en najaar. Het verschil in het voorjaar is, absoluut gezien, het grootst. Dit verschil kan mogelijk verklaard worden door het weer. Tijdens de voorjaarsstelling in 2003 was er sprake van bijzonder mooi weer en de tellingen vonden plaats op de eerste warme (droge) dagen van het jaar. Het is niet onwaarschijnlijk dat veel Amsterdammers op deze dagen wilden genieten van het mooie weer en besloten een vaartochtje te maken. In 2004 was het ook droog, maar minder warm, waardoor er minder mensen op het water te vinden waren. In het voorjaar van 2010 was het kouder en natter dan in 2003 en 2004. De verschillen tussen de najaarsmetingen in 2003, 2004 en 2010 zijn niet te verklaren op basis van het weer tijdens de meetdagen. De weersomstandigheden waren namelijk vergelijkbaar. De verschillen tussen de metingen in het najaar zijn ook minder groot dan de verschillen tussen de metingen in het voorjaar.

1.3 De meeste boten varen tussen twee en vijf uur

Het aantal boten dat passeert verschilt per uur. Op basis van de drie locaties is in figuur 1.4 de verdeling weergegeven voor zowel het voorjaar, de zomer als het najaar. De oppervlakte onder de lijn stelt het aantal boten voor. Hoe groter de oppervlakte, hoe meer boten. Dus is duidelijk te zien dat in de zomer (gele lijn) de meeste boten varen, en in het najaar (oranje lijn) de minste boten. De gele lijn van de zomer laat duidelijk zien dat er vanaf eerder op de dag en tot later op de dag nog boten varen. De verklaring hiervoor is dat het langer licht is in de zomer en gemiddeld warmer.

De drie seizoenen volgen allemaal een zelfde patroon, waarbij steeds de meeste boten tussen 14.00 en 17.00 uur varen. Ook laten alle seizoenen een dipje zien om 18.00 uur, etenstijd.

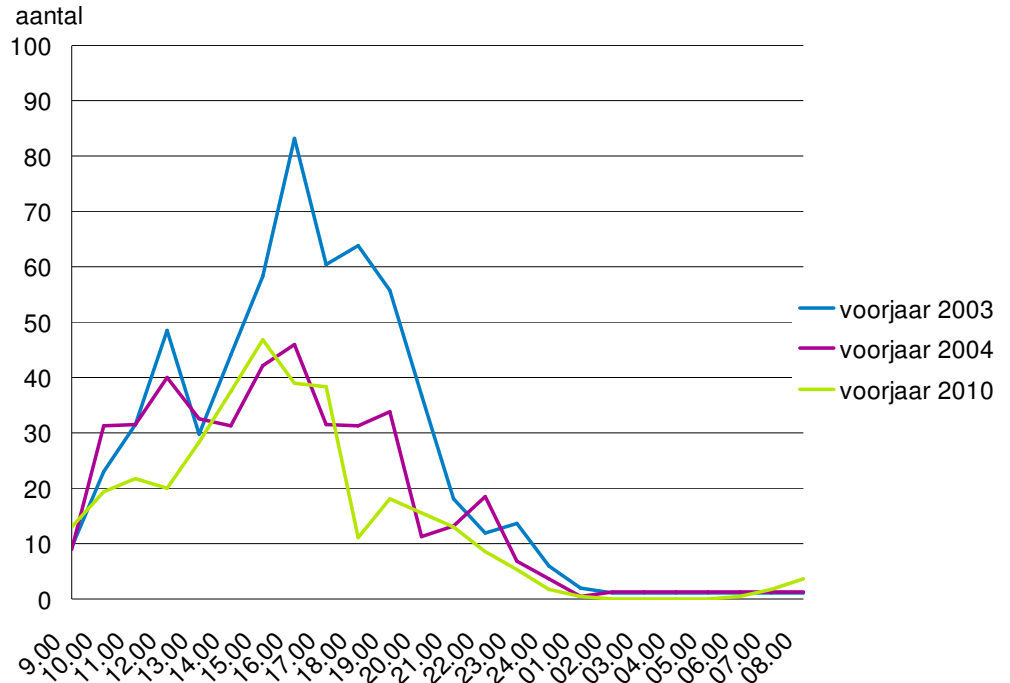
Figuur 1.4 Het gemiddeld aantal boten per uur per dag voor de verschillende seizoenen, 2009/2010 op basis van 3 locaties

Indien we de resultaten van 2003, 2004 en 2009/2010 met elkaar vergelijken (figuren 1.5, 1.6 en 1.7), dan valt op dat de piek- en dalmomenten voor alle jaren op ongeveer dezelfde tijdstippen worden waargenomen.

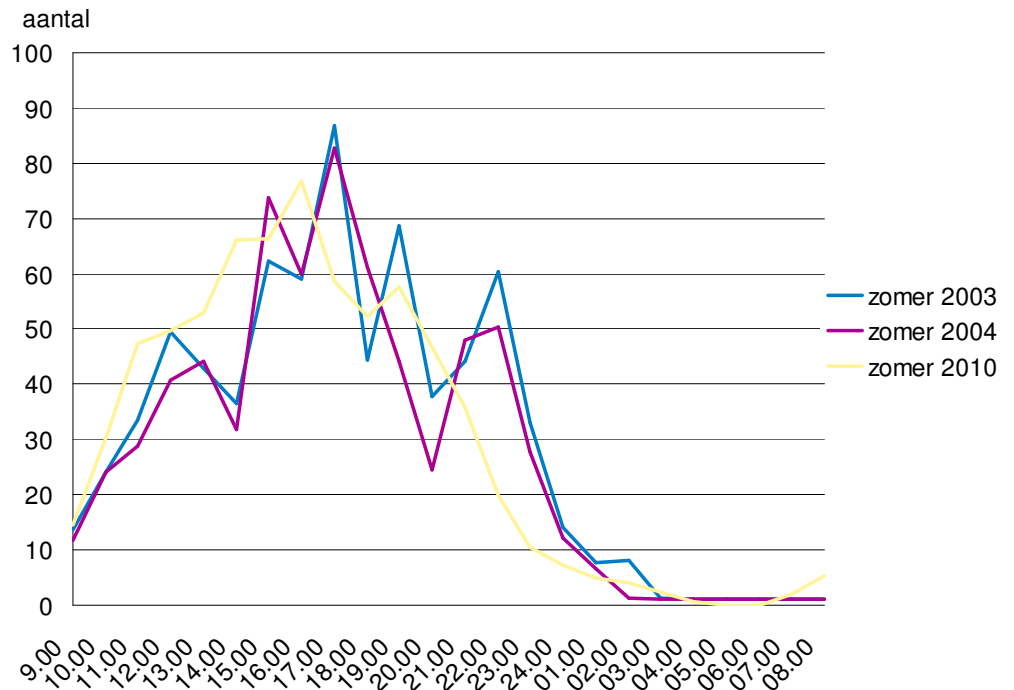
Figuur 1.5 bevestigt de bevinding die we al eerder deden, namelijk dat het in het voorjaar van 2003 drukker was dan het voorjaar van 2004 en 2010.

Figuur 1.5 Het gemiddeld aantal boten per uur in het VOORJAAR, 2003, 2004, 2010 op basis van 3 locaties

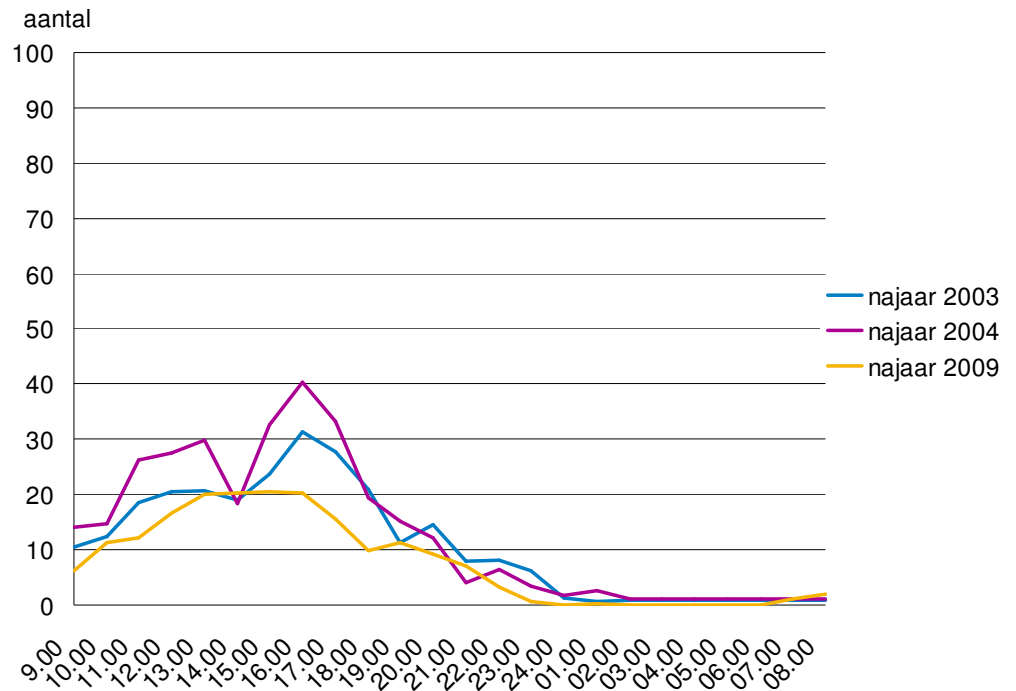
In de zomer van 2003, 2004 en 2010 zijn op de verschillende tijdstippen vergelijkbare aantallen boten geteld, de lijnen in figuur 1.6 vertonen een vergelijkbaar patroon.

Figuur 1.6 Het gemiddeld aantal boten per uur in de ZOMER, 2003, 2004 en 2010 op basis van 3 locaties

Eerder concludeerden we al dat er in het najaar van 2009 minder boten op het water waren dan in het najaar van 2004 en 2003. Maar ook hier verloopt de drukte over de dag min of meer vergelijkbaar voor de drie jaren.

Figuur 1.7 Het gemiddeld aantal boten per uur in het NAJAAR, 2003, 2004 en 2009 op basis van 3 locaties

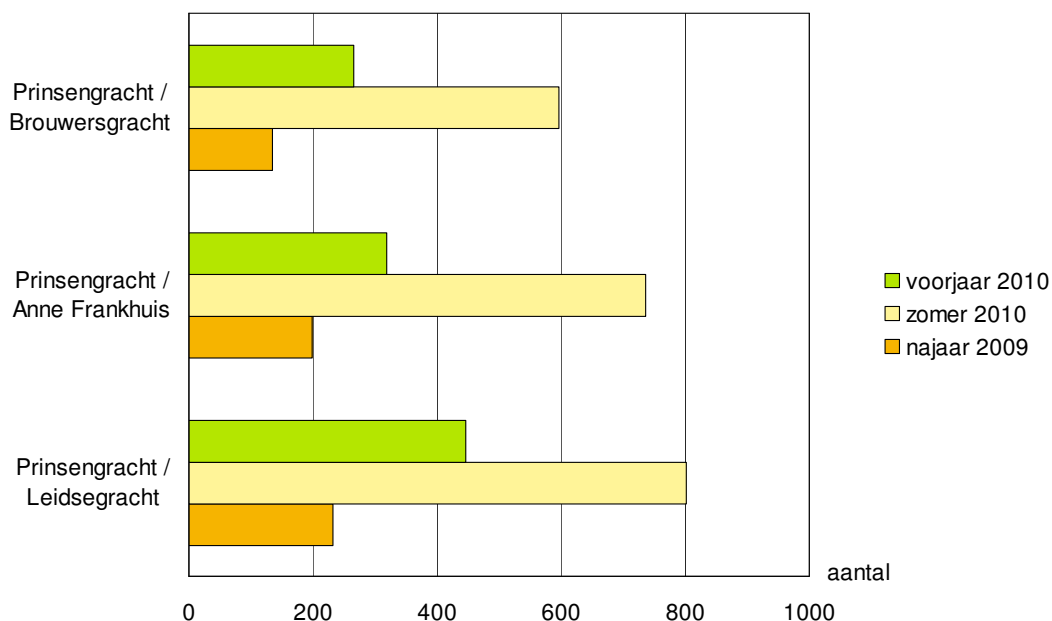

1.4 Prinsengracht kruising Brouwersgracht trekt de minste boten

In figuur 1.8 staat per seizoen het gemiddeld aantal boten op de drie tellocaties weergegeven. De Prinsengracht ter hoogte van de Leidsegracht is in alle drie de seizoenen de meest drukke locatie, de kruising van de Prinsengracht met de Brouwersgracht de minst drukke. Bij alle locaties is het in de zomerperiode het drukst, gevolgd door het voorjaar. Bij alle locaties is het tijdens het najaar het rustigst.

In de zomerperiode varen 600 tot 800 boten per dag over de Prinsengracht. In het voorjaar zijn dat er 250 tot 450. En in het najaar is het het rustigst op de Prinsengracht met gemiddeld 130 tot 230 boten.

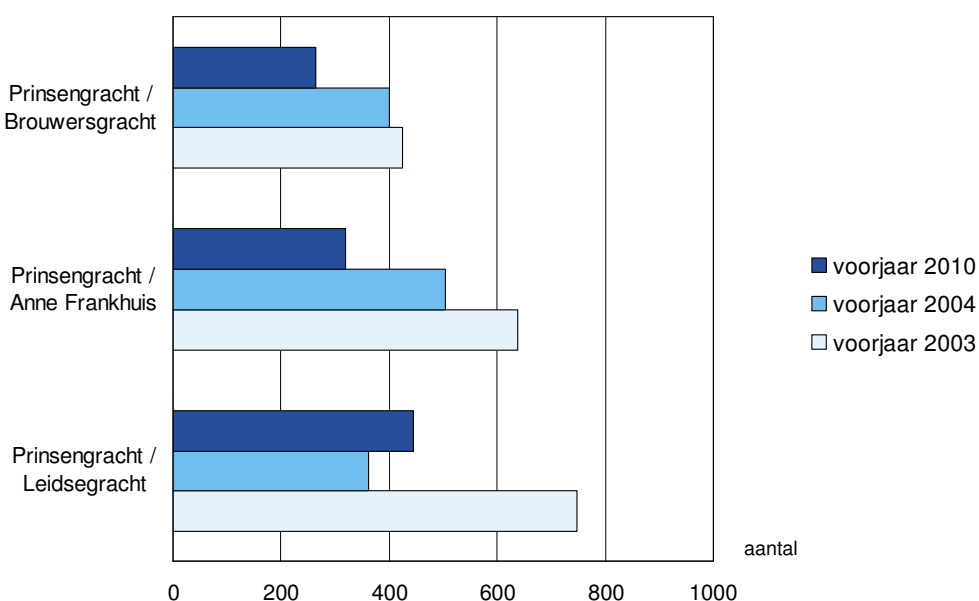
Figuur 1.8 Het gemiddeld aantal boten over een hele dag, 2009/2010, per locatie en seizoen

In de figuren 1.9 tot en met 1.11 staat per seizoen het gemiddeld aantal boten voor zowel 2003, 2004 als 2010 weergegeven. Aangezien het om een vergelijking gaat tussen de drie jaren is alleen gekeken naar de drie locaties waar in alle jaren is geteld.

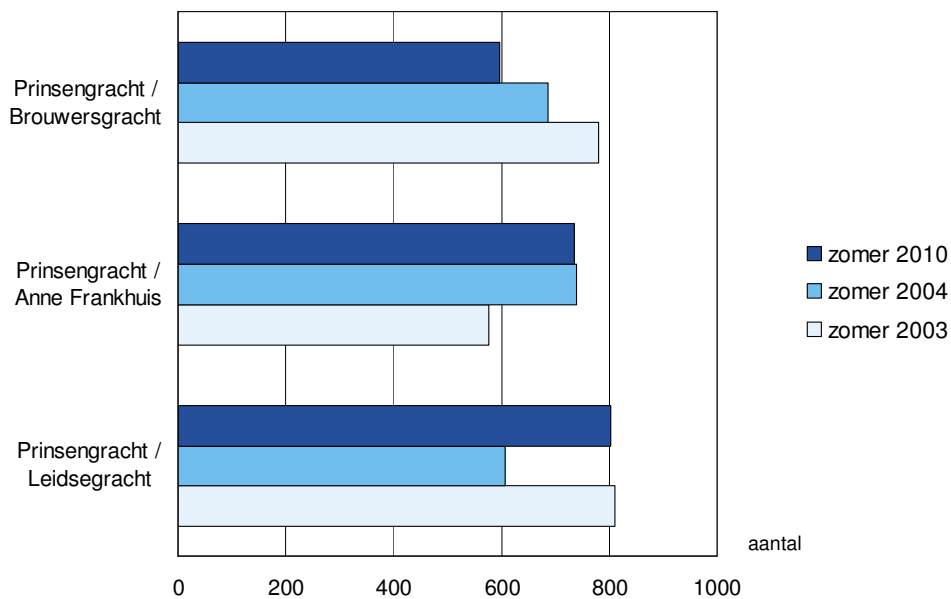
Uit figuur 1.9 is af te lezen dat er op de Prinsengracht ter hoogte van de Brouwersgracht en het Anne Frankhuis sinds 2003 minder boten varen. Op de Prinsengracht/Leidsegracht is het in 2010 aanmerkelijk rustiger dan in 2003, maar wel drukker dan in 2004.

Figuur 1.9 Het gemiddeld aantal boten per locatie in het VOORJAAR, 2003, 2004 en 2010

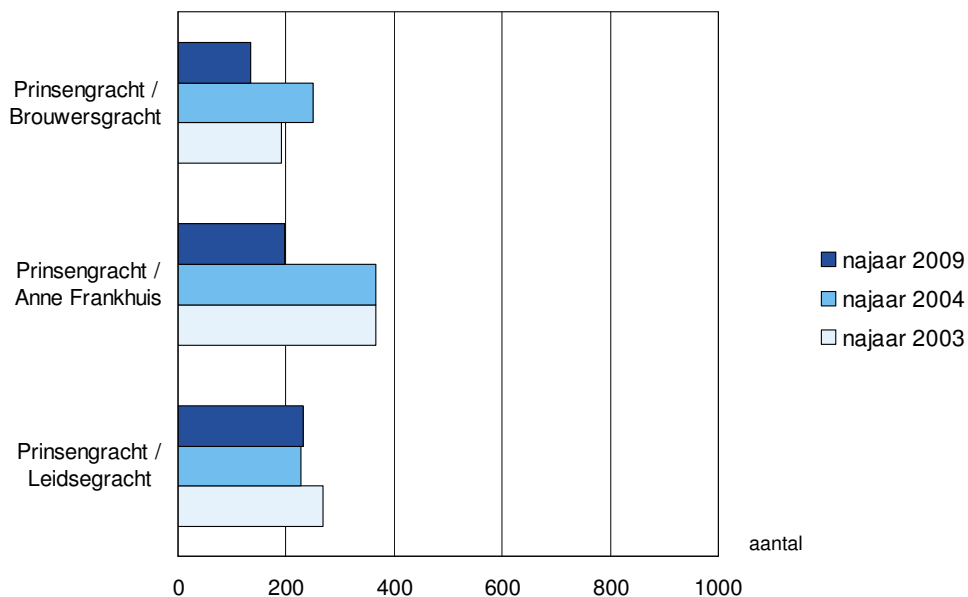
In de zomer van 2010 zijn er minder boten geteld op de Brouwersgracht dan tijdens de twee metingen daarvoor. Het aantal boten op de Prinsengracht ter hoogte van het Anne Frankhuis is vergelijkbaar met het aantal boten in 2004, en ligt iets hoger dan het aantal boten in 2003. Tot slot de kruising van de Prinsengracht met de Leidsegracht: het aantal boten daar in 2010 is vergelijkbaar met het aantal boten in 2003 en ligt hoger dan in 2004.

Figuur 1.10 Het gemiddeld aantal boten per locatie in de ZOMER, 2003, 2004 en 2010

Het najaar van 2009 was qua drukte op de Prinsengracht/Leidsegracht vergelijkbaar met het najaar 2004 en 2003. In het najaar 2009 was het rustiger op de Prinsengracht bij het Anne Frankhuis en bij de Brouwersgracht dan tijdens de voorgaande twee metingen (zie figuur 1.11).

Figuur 1.11 Het gemiddeld aantal boten per locatie in het NAJAAR, 2003, 2004 en 2009

1.5 Rondvaartboten, sloepen en motorboten meest gesignaleerd

De meest getelde typen boten op de drie tellocaties zijn rondvaartboten, sloepen en motorboten (tabel 1.12). In bijlage 2 staan plaatjes van de verschillende soorten boten die op de Prinsengracht gesignaleerd zijn tijdens de metingen in 2009/2010.

Met name in de zomerperiode is een groot deel van de boten op het water een sloep of motorboot (samen 53%). In het voorjaar en najaar is dit aandeel veel kleiner (respectievelijk 32% en 13%). Het aandeel van de passagiersvaart is in het najaar (71%) en het voorjaar (53%) opvallend groter dan in de zomer (25%). Dit valt te verklaren door het grote aandeel pleziervaartboten in de zomer. Doordat er in de zomer meer boten op het water zijn, en doordat dit vaak pleziervaart is, is het aandeel van de passagiersvaart kleiner in de zomer. In het voorjaar en najaar van 2010/2009 zijn er minder pleziervaartboten op het water dan in de zomer van 2010. Omdat het aantal passagiersvaartboten op het water in het voorjaar, de zomer en het najaar ongeveer even groot is, wordt het aandeel van de pleziervaart automatisch groter.

Tabel 1.12 Het type boot per seizoen (in procenten), op basis van 3 locaties

categorie	type boot	voorjaar 2010	zomer 2010	najaar 2009
beroepsvaart	dekschuit	0,9	0,6	0,8
	sleepboot	0,7	0,8	0,9
	politieboot/voertuig			0,3
	woonboot			0,1
	woonschip		0,1	0,1
pleziervaart	kano	0,6	0,9	
	kruiser	3,7	4,5	4,2
	roeiboot	1,1	1,0	0,7
	motorboot	14,3	25,7	8,6
	sloep	17,7	27,0	4,3
	traditioneel pleziervaartuig	1,4	0,5	0,9
passagiersvaart	voormalig legervoertuig	0,2	1,1	0,2
	rondvaartboot	44,6	21,4	61,5
	salonboot	8,2	3,1	9,5
	watertaxi			0,4
waterfietsen	waterfiets	5,3	11,9	5,0
niet ingevuld		1,3	1,4	2,6

Voor de volgende drie tabellen zijn de type boten ingedeeld in vier categorieën: waterfietsen, beroepsvaart, passagiersvervoer en pleziervaart. Kijken we naar de verschillende locaties (tabellen 1.13 tot en met 1.15) dan valt op dat de pleziervaart en het passagiersvervoer op de meeste locaties voorkomen, dat de beroepsvaart op de Prinsengracht nauwelijks voorkomt en dat de waterfietsen meer locatiegebonden zijn. De steigers van de waterfietsen liggen voor het Rijksmuseum, bij het Leidseplein, aan de Keizersgracht/Leidsestraat en bij het Anne Frankhuis/Westerkerk. Daardoor varen er ook meer waterfietsen bij de Leidsegracht en het Anne Frankhuis dan bij de Brouwersgracht. De Brouwersgracht ligt buiten het waterfietssteigergebied.

Voor alle seizoenen geldt dat het aandeel waterfietsen en beroepsvaart anders dan passagiersvervoer gering is. Het passagiersvervoer en de pleziervaart komen het meest voor op de tellocaties. Er is vooral veel pleziervaart in de zomerperiode. In onderstaande figuren 1.13 tot en met 1.15 staat per seizoen en per locatie het type boot (in 4 categorieën) weergegeven. In paragraaf 1.6 wordt ingegaan op het type boot (4 categorieën) per seizoen.

In het voorjaar bestaat de helft van de boten op het water uit passagiersvervoer (rondvaartboten, salonboten en watertaxi's). En ongeveer tweevijfde van de boten zijn boten voor de pleziervaart. Zoals hierboven al is aangegeven komen de waterfietsen meestal niet tot de Brouwersgracht. Verder zijn er nauwelijks verschillen tussen de drie locaties op de Prinsengracht qua type boot dat er vaart.

Tabel 1.13 Het type boot per locatie in het VOORJAAR (in procenten)

	waterfiets	pleziervaart	passagiers- vervoer	beroepsvaart overig
Brouwersgracht	2,2	46,2	48,4	3,2
Prinsengracht / Anne Frankhuis	8,1	34,6	53,6	3,6
Prinsengracht / Leidsegracht	4,7	38,1	55,0	2,2
	5,3	38,9	52,8	3,0

Tabel 1.14 Het type boot per locatie in het ZOMER (in procenten)

	waterfiets	pleziervaart	passagiers- vervoer	beroepsvaart overig
Brouwersgracht	3,7	70,2	23,6	2,5
Prinsengracht / Anne Frankhuis	15,2	59,0	23,0	1,8
Prinsengracht / Leidsegracht	14,7	55,3	26,6	3,4
	11,9	60,6	24,5	2,9

In de zomerperiode bestaat 61% van de botenvloot op het water uit pleziervaart en bestaat nog maar een kwart uit passagiersvervoer. Daarnaast zijn er veel meer waterfietsen op het water dan in het voorjaar. En het feit dat er geen aanlegsteiger voor waterfietsen is bij de Brouwersgracht zorgt er voor dat er daar nauwelijks waterfietsen komen. Verder zijn er nauwelijks verschillen tussen de drie locaties op de Prinsengracht qua type boot dat er vaart.

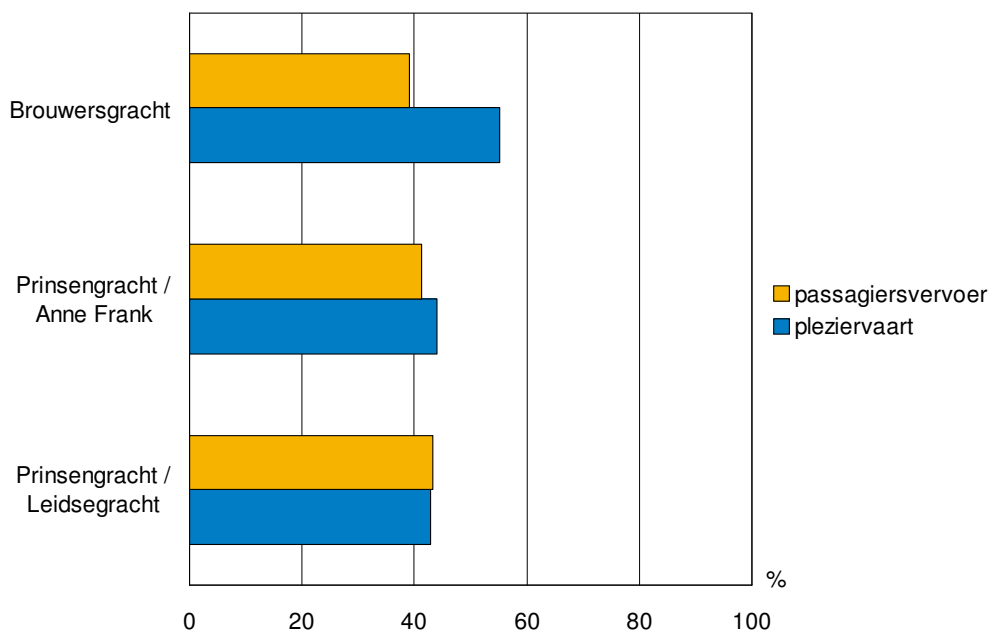
In het najaar is het aandeel passagiersvervoer op de Amstel het hoogst: 71%. Waterfietsen mijden de Brouwersgracht in het najaar (althans, tijdens deze meting). Verder zijn er wederom nauwelijks verschillen tussen de drie locaties op de Prinsengracht qua type boot dat er vaart.

Tabel 1.15 Het type boot per locatie in het NAJAAR (in procenten)

	waterfiets	pleziervaart	passagiers- vervoer	beroepsvaart overig
Brouwersgracht	0,0	22,3	72,6	5,1
Prinsengracht / Anne Frankhuis	6,5	17,4	72,4	3,7
Prinsengracht / Leidsegracht	6,5	18,0	69,9	5,6
	5,0	18,8	71,4	4,8

In figuur 1.16 staat het aandeel passagiersvervoer en pleziervaart voor iedere locatie weergegeven. Het aandeel is berekend over de drie seizoenen samen. Hieruit blijkt dat er op iedere locatie over het hele jaar gezien ongeveer evenveel pleziervaart als passagiersvervoer is. Alleen de Brouwersgracht kent iets meer pleziervaart dan passagiersvervoer. Maar ook hier maakt de pleziervaart en passagiersvervoer samen ruim 80% van alle boten uit.

Figuur 1.16 Aandeel pleziervaart en passagiersvervoer per locatie, gemiddeld over de 3 seizoenen

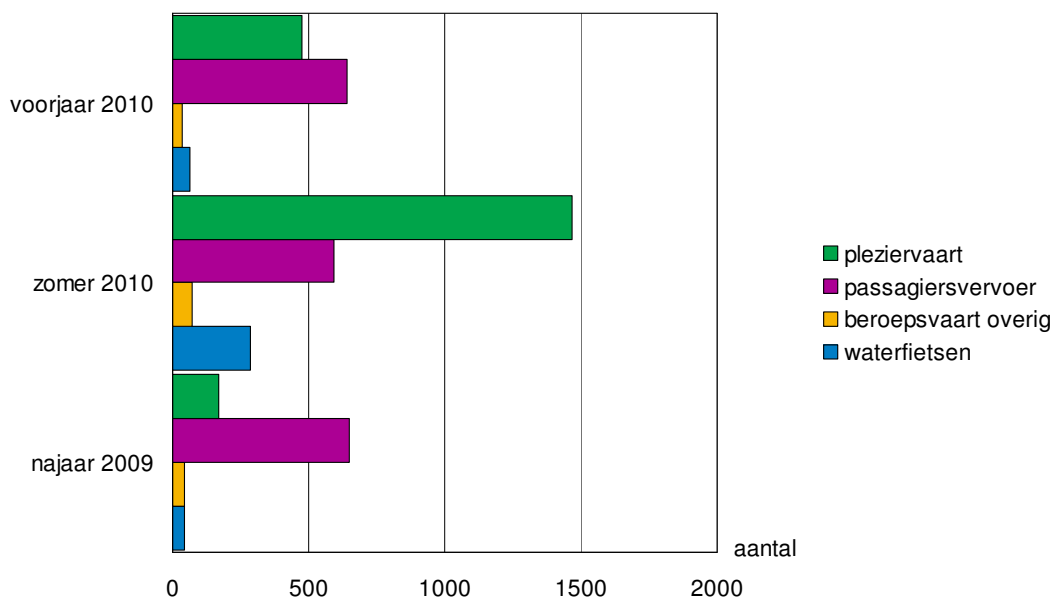

1.6 Type boten op het water in 2010

Figuur 1.17 laat duidelijke zien dat het totaal aantal getelde boten voor passagiersvervoer (paarse staaf) in alle drie de seizoenen rond de 600 ligt. Beroepsvaart is er nauwelijks in alle drie de seizoenen op de Prinsengracht (oranje staaf). Het aantal waterfietsen op de Prinsengracht is verreweg het grootst in de zomer (blauwe staaf). En tot slot verschilt het aantal pleziervaartboten per seizoen enorm: van 170 in het voorjaar tot bijna 1500 in de zomer. Een vergelijking met de metingen van 2003 en 2004 is niet mogelijk.

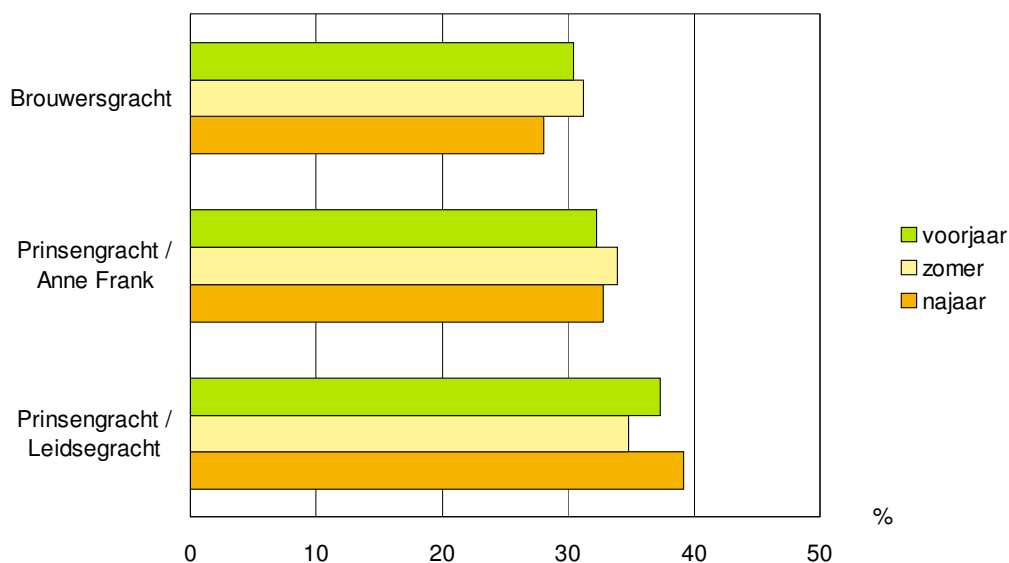
In bijlage 1 staat per locatie het aandeel en aantal waterfietsen, pleziervaart, passagiersvervoer en overige beroepsvaart voor de verschillende seizoenen weergegeven.

Figuur 1.17 Het totaal aantal getelde boten, per seizoen, op basis van 3 locaties, 2010

Figuur 1.18 laat de verdeling pleziervaartboten over de Prinsengracht zien per seizoen. De drie groene staven symboliseren het voorjaar en tellen op tot 100%. Zo ook voor de gele (zomer) en oranje (herfst) staven. Uit de figuur blijkt dat op alle drie de locaties op de Prinsengracht pleziervaart voorkomt: het meeste op de Prinsengracht/Leidsegracht, iets minder ter hoogte van het Anne Frankhuis en nog iets minder bij de Brouwersgracht. De drie locaties ontlopen elkaar niet veel.

Figuur 1.18 Aandeel pleziervaart per locatie van het totaal aantal getelde pleziervaartboten, per seizoen, 2009/2010

1.7 Rondvaartboten en sloepen veroorzaken het meeste lawaai

De tellers hebben bijzonderheden genoteerd zoals bijvoorbeeld lawaai van de motor van een boot, muziek of golfslag. Daarnaast hebben ze aangegeven of een boot langzaam, normaal of hard² vaart. In deze paragraaf is per locatie en seizoen aangegeven welke bijzonderheden er te melden zijn.

Brouwersgracht

In het voorjaar vaart 3% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van de Brouwersgracht hard. In totaal heeft de teller bij 26% van de 312 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in het voorjaar is 21% een sloep en 49% een rondvaartboot.

In de zomer vaart 2% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van de Brouwersgracht hard. In totaal heeft de teller bij 11% van de 652 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in de zomer is 47% een sloep en 11% een rondvaartboot.

² Of een boot hard vaart heeft de teller zelf beoordeeld. Er is niet gemeten hoe hard een boot vaart en of een boot bijvoorbeeld de maximale snelheid van 7,5 kilometer per uur overschrijdt.

In het najaar vaart 7% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van de Brouwersgracht hard. In totaal heeft de teller bij 11% van de 215 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in het najaar is 58% een rondvaartboot.

Tabel 1.19 Bijzonderheden aan boten op de BROUWERSGRACHT (aantallen)

	voorjaar	zomer	najaar
Lawaai motor / geluid keren / toeteren	33	12	9
Gepraat / geschreeuw / muziek mensen / alcohol	15	34	2
Moeite met bocht	12	7	3
Rookontwikkeling	8	4	3
Boot moet wachten	7	2	1
Golfslag	4	1	6
Flitslicht	1		
Stoppen/aanleggen/wegvaren		12	1

Voor de Brouwersgracht komen we tot de conclusie dat er nauwelijks boten hard varen. In het voorjaar zijn er vooral bijzonderheden gemeld die te maken hebben met de boot zelf: lawaai van de motor, geluid van een boot bij het keren en toeteren. In de zomer zijn menselijk geluid (luid praten, schreeuwen) en ook hard muziek draaien als bijzonderheden vaak genoemd. Daarnaast is er alcohol op de boten gesignaleerd, hetgeen in sommige gevallen tot luidruchtig gedrag kan leiden.

Prinsengracht ter hoogte van Anne Frankhuis

In het voorjaar vaart 5% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van het Anne Frankhuis hard. In totaal heeft de teller bij 24% van de 442 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in het voorjaar is 10% een sloep en 49% een rondvaartboot.

In de zomer vaart 4% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van het Anne Frankhuis hard. In totaal heeft de teller bij 9% van de 844 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in de zomer is 34% een sloep en 26% een rondvaartboot.

In het najaar vaart 5% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van het Anne Frankhuis hard. In totaal heeft de teller bij 12% van de 322 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in het najaar is 74% een rondvaartboot.

Tabel 1.20 Bijzonderheden aan boten op de PRINSENGRACHT ter hoogte van ANNE FRANKHUIS (aantallen)

	voorjaar	zomer	najaar
Stoppen / aanleggen	33	18	15
Lawaai motor / geluid keren / toeteren	25	18	7
Gepraat / geschreeuw / muziek mensen / alcohol	19	32	8
Golfslag	12		3
Rookontwikkeling	8	6	3
Boot moet wachten	7		1
Moeite met bocht	3	6	
Flitslicht			2

Ook op de Prinsengracht ter hoogte van het Anne Frankhuis varen er nauwelijks boten hard. In het voorjaar en het najaar zijn het stoppen, aanleggen en weer wegvaren van boten bij het Anne Frankhuis vaak genoemd als bijzonderheden. Daarnaast is er ook op dit punt van de Prinsengracht in het voorjaar veel lawaai van de motor, geluid bij het keren en toeteren. In de zomer zijn gepraat en geschreeuw van mensen, muziek draaien op de boot en alcohol drinken op de boot vaak genoemd als bijzonderheden.

Prinsengracht ter hoogte van Leidsegracht

In het voorjaar vaart 3% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van de Leidsegracht hard. In totaal heeft de teller bij 27% van de 464 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in het voorjaar is 15% een sloep en 48% een rondvaartboot.

In de zomer vaart 3% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van de Leidsegracht hard. In totaal heeft de teller bij 8% van de 924 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in de zomer is 32% een sloep en 31% een rondvaartboot.

In het najaar vaart 6% van de boten die op de Prinsengracht varen ter hoogte van de Leidsegracht hard. In totaal heeft de teller bij 11% van de 372 boten die gesignaleerd zijn, iets bijzonder gemeld. Van alle boten met bijzonderheden in het najaar is 81% een rondvaartboot.

Tabel 1.21 Bijzonderheden aan boten op de PRINSENGRACHT ter hoogte van de LEIDSEGRACHT (aantallen)

	voorjaar	zomer	najaar
Lawaai motor / geluid keren / toeteren	30	8	19
Gepraat / geschreeuw / muziek mensen / alcohol	28	31	1
Rookontwikkeling	20	3	7
Moeite met bocht	19	21	6
Boot moet wachten	18	6	2
Golfslag	5		7
Stoppen / aanleggen	4	6	
Flitslicht			

Ook op de Prinsengracht ter hoogte van de Leidsegracht varen er nauwelijks boten hard. Lawaai van de boten en lawaai van mensen op de boten zijn in het voorjaar vaak genoemd als bijzonderheden. In de zomer is gepraat en geschreeuw van mensen, muziek draaien op de boot en alcohol drinken op de boot vaak genoteerd. En in het najaar is het lawaai dat door de boten veroorzaakt wordt het vaakst genoemd.

Over de hele linie gezien valt op dat waterfietsen vooral in groepjes bij elkaar vaak veel geschreeuw veroorzaken. Rondvaartboten veroorzaken vaak lawaai van de motor, geluid bij het keren, toeteren en rookontwikkeling. Sloepen, of liever gezegd de mensen die op de sloepen zitten, veroorzaken vaak gepraat, geschreeuw, draaien harde muziek en er is vaak alcohol.

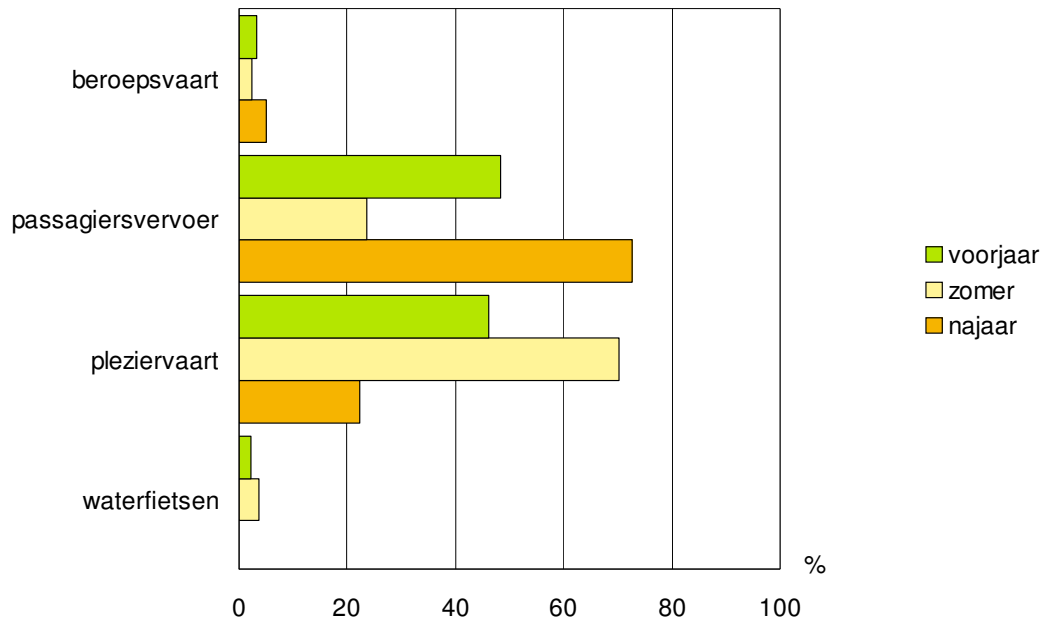
1.8 Nachttelling op het water: 16 boten gesignaleerd

Evenals in 2003 en 2004 heeft in 2010 ook een nachttelling plaatsgevonden. In de zomerperiode zijn tussen 02.00 uur en 04.00 zijn de passerende boten op ieder van de drie locaties geteld. In totaal is er 6 uur geteld (op iedere locatie 2 uur). In totaal zijn er in die tijd 16 boten langsgekomen. Dat waren in ieder geval 10 motorboten en 3 sloepen. In totaal voeren 5 boten hard. Bij vier boten was er sprake van een hard geluid van de motor, bij 1 boot was harde muziek. Doorgaans zitten er 1-6 personen op de boot.

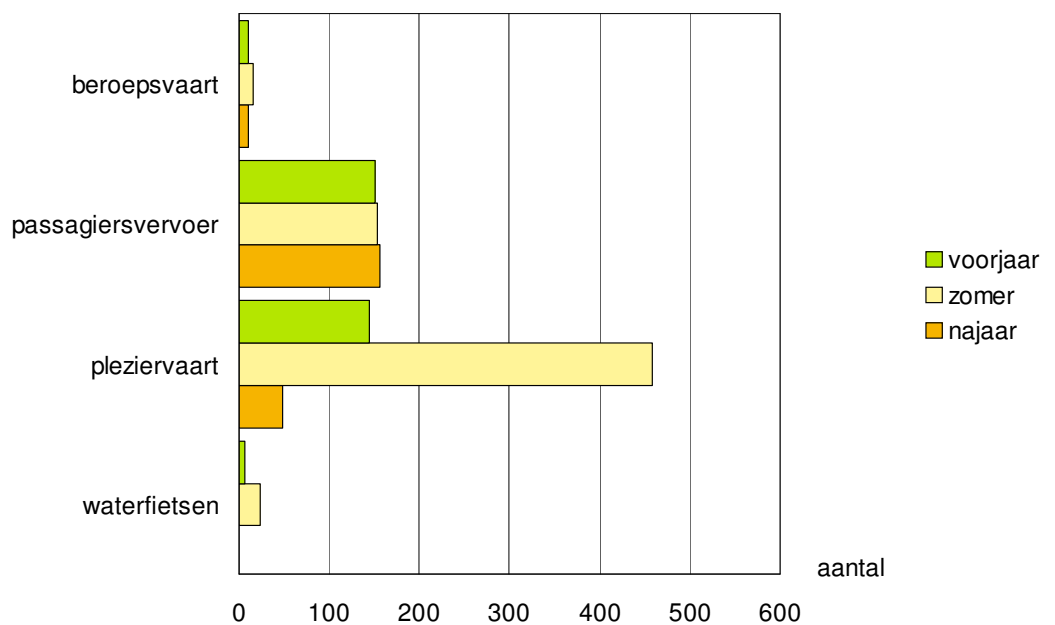
Tijdens de meting in 2004 waren 3 boten gesignaleerd. Ook uit de nachttelling van 2003 bleek dat het aantal boten in de nachtelijke uurtjes gering was.

Bijlage 1 Type boot per locatie

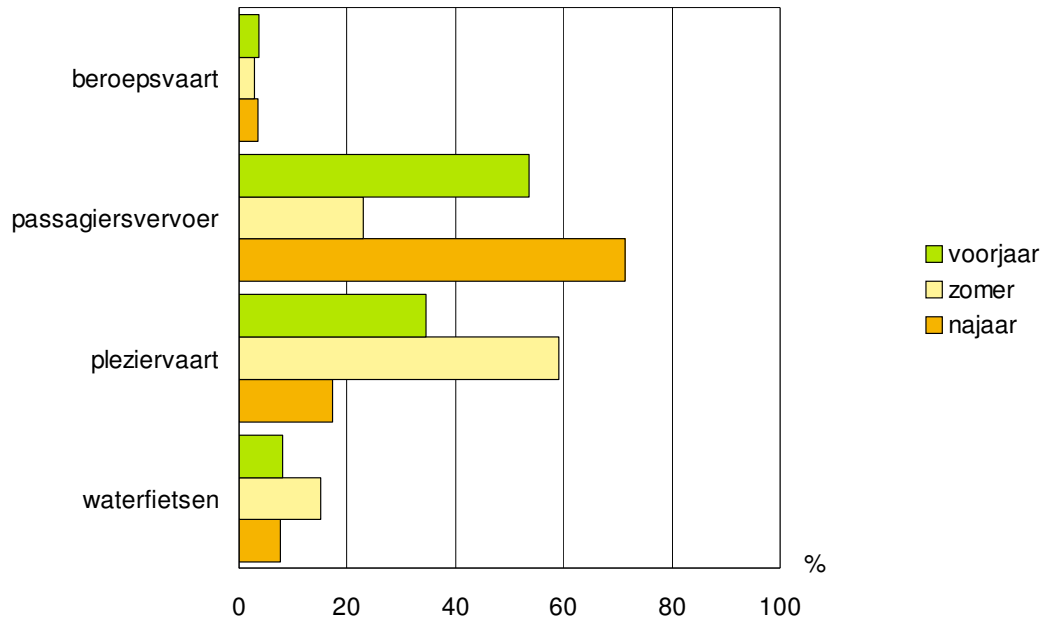
Figuur 1 Het type boot, Brouwersgracht (2009/2010), procenten

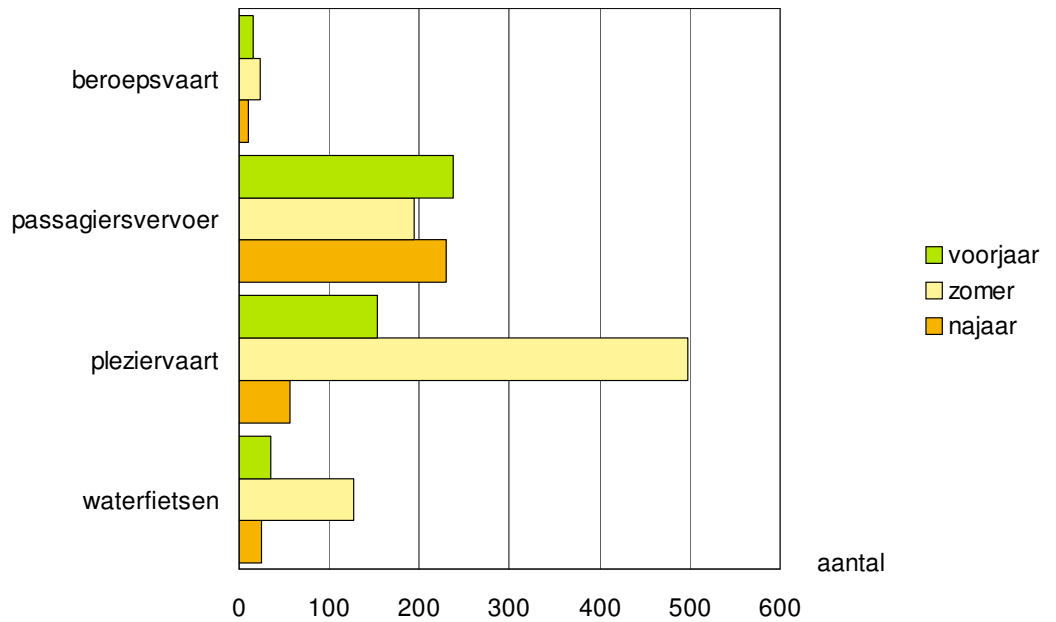
Figuur 1a Het type boot, Brouwersgracht (2009/2010), aantallen

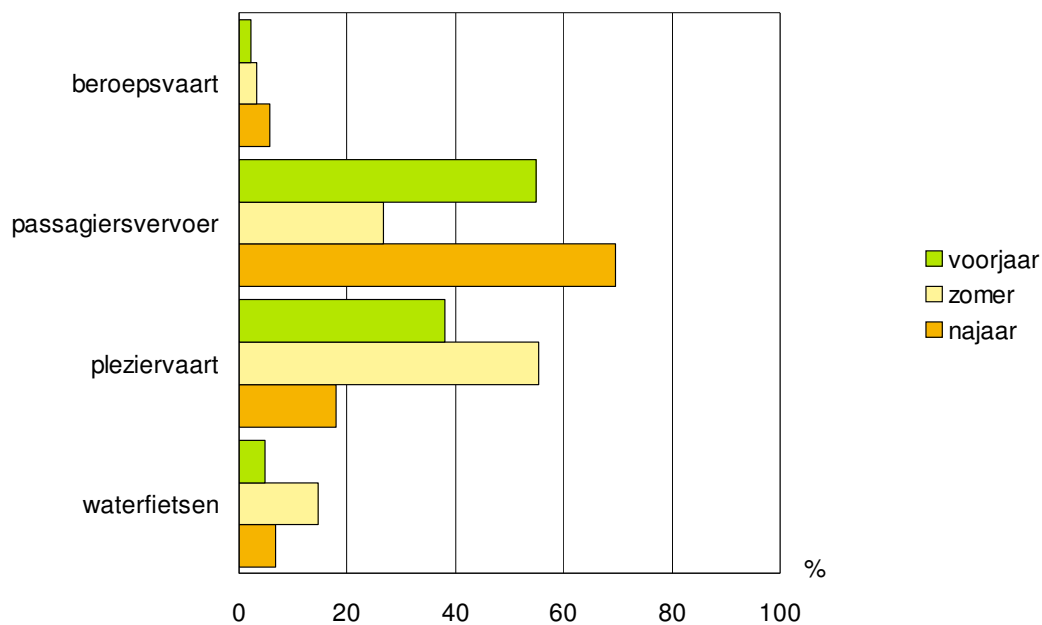
Figuur 2 Het type boot, Prinsengracht/Anne Frank (2009/2010), procenten

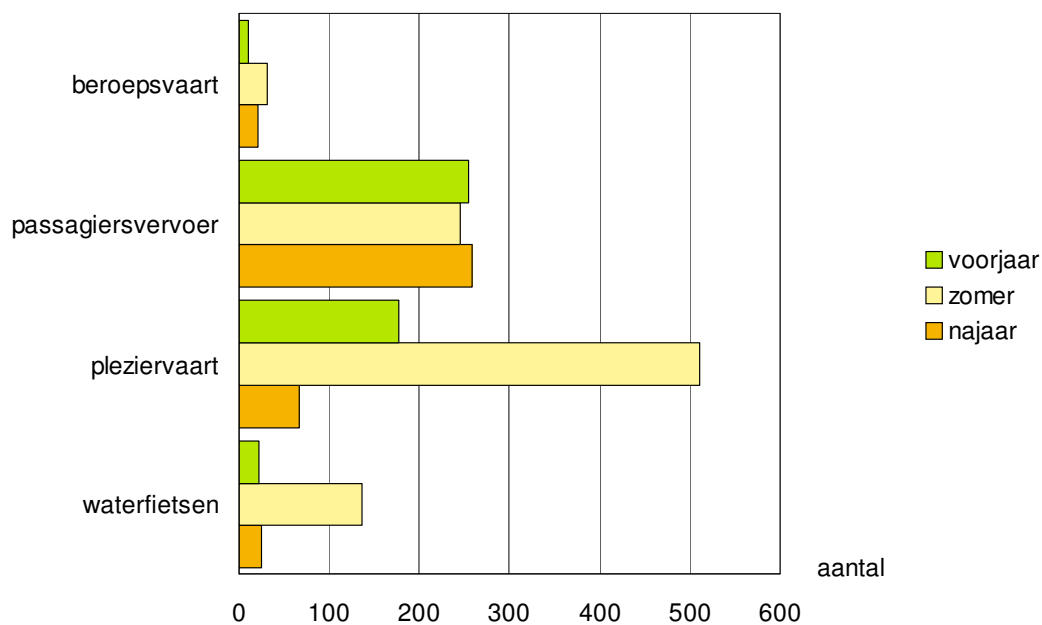
Figuur 2a Het type boot, Prinsengracht/Anne Frank (2009/2010), aantallen

Figuur 3 Het type boot, Prinsengracht/Leidsegracht (2009/2010), procenten

Figuur 3a Het type boot, Prinsengracht/Leidsegracht (2009/2010), aantallen

Bijlage 2 Weersinformatie 2003 en '04

Tabel A Weersinformatie over de teldagen, 2004

Seizoen	dag	weersomschrijving	gem. temperatuur
voorjaar	dinsdag 20 april	droog	16 C
	woensdag 21 april	droog	15 C
	zaterdag 24 april	droog	13 C
	zondag 25 april	droog	15 C
zomer	dinsdag 3 augustus	mooie zomerse dag	24 C
	woensdag 4 augustus	mooie zomers dag	26 C
	zondag 8 augustus	(nachtelling) mooie zomerse dag	30 C
	zaterdag 21 augustus	(grachtenfestival) licht buitje	19 C
najaar	maandag 4 oktober	regen	15 C
	woensdag 6 oktober	regen	12 C
	zaterdag 9 oktober	droog	9 C
	zondag 10 oktober	droog	9 C

Tabel B Weersinformatie over de teldagen, 2003

Seizoen	dag	weersomschrijving	gem. temperatuur
voorjaar	dinsdag 12 april	zonnig (een van de eerste zonnige dagen)	13 C
	woensdag 13 april	zonnig (een zomers warme dag)	17 C
	zaterdag 15 april	zonnig	19 C
	zondag 16 april	zonnig	19 C
zomer	zaterdag 2 augustus	(gay pride) zonnig en warm	27 C
	zaterdag 9 augustus	zonnig (erg warm)	30 C
	maandag 11 augustus	zonnig (erg warm)	31 C
	donderdag 14 augustus	zonnig	24 C
najaar	dinsdag 30 september	droog	16 C
	zaterdag 4 oktober	regen	14 C
	donderdag 9 oktober	regen	16 C
	zaterdag 11 oktober	droog	14 C

Bijlage 3 Foto's typen boten

dekschuit

rondvaart

kruiser

salonboot

legerboot

sleepboot

roeiboot

sloep

waterfiets

woonschip

kano (en woonboot)

